

Anlæggelse af ballon-nyrekateter

Du skal have anlagt et ballon-kateter, som sikrer, at urinen ledes væk fra din nyre. Det kateter, du skal have anlagt, hedder et 'ballon-nyrekateter'.

SÅDAN FOREGÅR ANLÆGGELSEN

Før vi går i gang med at lægge kateteret, skal du have taget blodprøver, og vi skal se, at blodprøverne er i orden. Vi tager blodprøverne, når du ankommer til Urologisk Afdeling.

Selve anlæggelsen af kateteret sker på Radiologisk Afdeling (Røntgenafdelingen). Før vi lægger kateteret, giver vi dig smertestillende medicin (Panodil® og Oxynorm®) for at imødegå, at anlæggelsen kan gøre ondt, og du får antibiotika for at forebygge infektion.

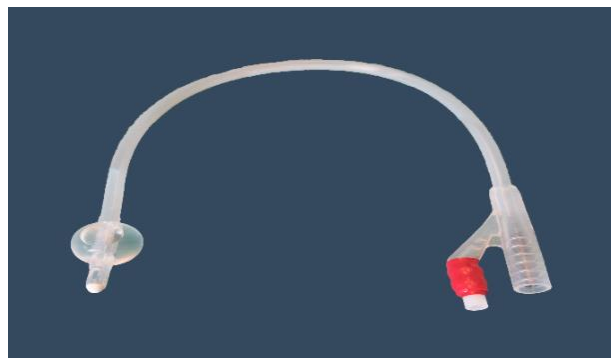
Du skal ligge på siden på et leje og bliver dækket med sterile afdækningsstykker, så kun det område, kateteret skal anlægges igennem, er synligt.

Røntgenlægen starter med at desinficere din hud, der hvor kateteret skal anlægges. Huden desinficeres ad 2 omgange, så der ikke trækkes bakterier med ind til nyren.

Dernæst bliver du lokalbedøvet. Det vil sige, at du får lagt bedøvelsen med en indsprøjtning på det sted, hvor kateteret skal lægges. Dermed er kun anlæggelsesstedet bedøvet, mens du er vågen.

Røntgenlægen lægger nu kateteret gennem huden og ind til nyren. Det sker ved hjælp af ultralyd og en såkaldt punkturnål. Kateteret fikseres i nyren, ved at en ballon fyldes med væske.

Hele anlæggelsen af kateteret varer cirka 1 time. Derudover sættes en urinpose fast på ballon-nyrekatetret, som fikseres på låret med et net/elastik.

Kateteret holdes fast i nyrebækkenet af den fyldte ballon (til venstre). Deraf navnet ballonkateter.

Kateteret er forbundet til en urinpose. Urinposen fikseres på låret med et net/elastik.

Kateteret holdes fast til din hud ved hjælp af plaster. Vi bruger blandt andet et fikseringsplaster, som kaldes et Flexi-trak. Flexi-trak kan åbnes og lukkes flere gange og skal kun skiftes én gang om ugen eller ved behov.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Spis og drik, som du plejer

Du skal ikke faste før eller efter anlæggelsen.

Hold pause med blodfortyndende medicin

Tager du blodfortyndende medicin, skal du holde pause med medicinen inden anlæggelsen. Det gælder præparaterne Clopidogrel, Marevan, Xarelto®, Hjertermagnyl® og lignende præparater. Vi giver dig eller din hjemmesygeplejerske besked om, hvornår og hvor længe du skal holde pause med den blodfortyndende medicin. Vi informerer dig også om, hvornår du må genoptage behandlingen med din vanlige blodfortyndende medicin.

EFTER ANLÆGGELSEN – MENS DU ER PÅ HOSPITALET

Plejepersonalet kontrollerer, at dit ballonkateter fungerer, som det skal. De ser til forbindingen og spørger dig, om du har smerter.

NÅR DU KOMMER HJEM

Drik op til 2 liter væske i døgnet

Når kateteret er lagt, kan der være blod i urinen. Det er helt normalt. Du skal blot være opmærksom på at drikke 1½ – 2 liter væske i døgnet, så nyren bliver rensset godt igennem.

Kontakt hjemmesygeplejersken, hvis kateteret ikke fungerer

Hvis du bliver opmærksom på, at din urinproduktion er mindre end normalt i dit ballonkateter, kan det betyde, at kateteret er stoppet til eller ikke sidder rigtigt.

I så fald skal du kontakte hjemmesygeplejersken. Det samme gælder, hvis du oplever et eller flere af følgende gener:

- Forbindingen er våd.
- Forbindingen sidder løst.
- Du kan se sivning på forbindingen.
- Du oplever svie og kløe omkring kateteret.

- Hvis urinproduktionen er mindre end vanligt, blodig og/eller uigennemsigtig.
- Hvis du får feber.
- Hvis du får smerter i siden ud for nyren.
- Hvis der er knæk på slangen.

Hjemmesygeplejersken **skal** forsøge at skylle kateteret, så det fungerer igen.

Oplever du, at urinproduktionen er mindre end sædvanligt, kan du forsøge at bevæge dig, fx ved at gå en tur. Bevægelse kan nemlig sætte gang i udløb af urin i kateteret.

Vær **ekstra** opmærksom på tilstoppet kateter, hvis du kun har **én fungerende nyre**, da denne varetager hele urinproduktionen. Et tilstoppet kateter kan være skadeligt for din nyre, hvis problemet ikke afhjælpes.

Tag gerne brusebad, men ikke karbad

Du må gerne tage brusebad, selvom du har nyrekateter, da du har en vandtæt forbindelse på. Har du ikke en vandtæt forbindelse på, kan du også tage brusebad, men så skal hjemmesygeplejersken skifte forbindingen umiddelbart efter brusebadet. Du må ikke tage karbad eller gå i svømmehal.

Vi anbefaler, at du lader urinposen blive siddende på kateteret under brusebadet.

Du kan dog godt vælge at koble urinposen fra under brusebadet. Hvis du gør det, skal begge de dele, der kobles sammen, beskyttes under brusebadet:

- Du skal have gemt proppen fra kateterposen. Sæt den på posen, når den er koblet fra kateteret.
- Sæt en **steril** prop i kateterets studs, der hvor urinposen er fjernet fra.
- Hvis det ikke er muligt at gøre ovenstående, så skal studsen på kateteret og på urinposen desinficeres efter badet, inden de kobles sammen igen.

Pas på ikke at trække i kateteret

Det er vigtigt, at du er opmærksom på ikke at komme til at trække i kateteret. Selv et lille træk kan forskubbe kateteret i nyren, så urinen ikke ledes væk, men ophobes i nyren. Du skal være særligt opmærksom i disse situationer:

- Når du klæder dig af og på.

- Når du er på toilettet.
- Når du er aktiv, fx ved sport eller samleje.
- Når du vender dig i sengen.

Når hjemmesygeplejersken har skiftet din forbindelse, skal du være opmærksom på, at du skal kunne bevæge dig frit, uden at forbindingen strammer. Dette kan nemlig også give et træk i kateteret.

Sørg også for, at kateter og urinpose fikseres til dit lår, så der ikke opstår knæk på slangen, og så kateter og pose ikke generer dig.

Kobl en stor urinpose på om natten

Til natten kan du koble en stor urinpose på den lille urinpose, som sidder på låret. Så behøver du ikke tømme urinposen i løbet af natten. Om morgenen kobler du så den store urinpose fra igen og tømmer den i toilettet.

Gem den prop, som sidder på den store urinpose og sæt den på igen, når du om morgenen kobler den store pose fra.

Du kan bruge den store urinpose i 1 uge. Herefter skal du smide den ud og tage en ny i brug.

Kontakt os, hvis kateteret falder ud

Kateteret må ikke fjernes, heller ikke hvis det ikke fungerer eller ikke kan skylles. Falder kateteret ud, skal du kontakte os direkte.

KATETERSKIFT

Vi indkalder dig, når kateteret skal skiftes

Du bliver indkaldt til at få skiftet kateteret 10-12 uger efter, at kateterkanalen er udvidet til ballonkateter. Herefter skal kateteret skiftes hver 12. uge i Urologisk Ambulatorium.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Urologisk Dagafsnit

Tlf. 97 66 33 18
Mandag – fredag 7.00 – 18.00

Urologisk Sengeafsnit

Tlf. 97 66 33 16
Mandag – fredag 20.00 – 7.00 samt
helligdage og weekender

Urologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 30 08
Mandag – fredag 8.30 – 12.00

Se information om og til hjemmesygeplejen på næste side.

Vi informerer hjemmeplejen

Når du har fået lagt kateter første gang, skriver vi til hjemmesygeplejen i din kommune og oplyser følgende:

- Årsagen til, at nyrekateteret er anlagt.
- Hvilken side, kateteret ligger på.
- Hvad planen er med behandlingen.

Vi beder hjemmesygeplejen om følgende:

- At skifte forbindelse 1 gang om ugen samt ved behov, hvis forbindingen er våd, uren eller sidder løs.
- At observere huden omkring indstikstedet.
- At skifte urinpose 1 gang om ugen eller ved behov.
- At skifte Flexi-Trak 1 gang om ugen samt ved behov, hvis den bliver løs eller ikke klitrer omkring kateterslangen.
- At skylle kateteret, hvis urinproduktionen er faldet eller udeblevet, hvis urinen er plumret, uigennemsigtig, eller der er blod i den.
- At kontakte dig førstkommande hverdag, så du kan få et telefonnummer, som du kan bruge til at kontakte hjemmesygeplejersken døgnet rundt.

Hvis kateteret ikke fungerer

Hvis hjemmesygeplejersken ved skylning af kateteret ikke kan få kateteret til at virke, kan sygeplejersken kontakte Urologisk Afdeling og få direkte vejledning, mens sygeplejersken er hos dig.

Kateteret må aldrig fjernes, heller ikke selvom det ikke producerer urin. Det skyldes, at vi bruger kanalen til at skifte kateteret igennem.

Hvis det ikke lykkes at få kateteret til at virke, laver vi en aftale med dig om en konsultation hos os.